

Oplæg fra DUKH overgang fra barn til voksen

Landsforeningen Autisme

Kreds Roskilde

d. 14. januar 2016

**V/ Socialfaglig konsulent Ditte
Lindgaard**

Dagens Program

- Præsentation af DUKH
- Retssikkerhed
- Pligter og rettigheder
- Overgang fra barn til voksen – uddannelse og beskæftigelse
- Støtte til uddannelse
- Beskæftigelse / arbejdsmarked / forsørgelse
- Overgang fra barn til voksen - serviceloven
- DUKHs 10 gode råd
- Afslutning

DUKH står for

Den **U**vildige **K**onsulentordning på **H**andicapområdet

DUKH er oprettet efter § 15 i Serviceloven:

”En uvildig konsulentordning yder gratis rådgivning og vejledning i sager om hjælp til personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsniveau”

DUKH er en selvejende institution under Social- og Indenrigsministeriet

Fokus på uvildighed og retssikkerhed

DUKHs mål og grundlag

- ❑ DUKH skal bidrage til at styrke retssikkerheden for personer med handicap
- ❑ Ved at rådgive i sager mellem en borger med handicap og en myndighed
- ❑ Ved at bidrage med oplysninger om udviklingen på handicapområdet

Du kan henvende dig, når du...

- Ønsker rådgivning om, hvad lovgivningen konkret siger om rettigheder og muligheder indenfor handicapområdet
- Mangler overblik og har brug for hjælp til at komme videre
- Har svært ved at komme i dialog med sagsbehandleren
- Oplever at være kasterbold mellem forskellige systemer
- Er utilfreds med en afgørelse og i tvivl om mulighederne for at klage

DUKH kan ikke...

- rådgive om et specifikt handicap
- udmåle støtte
- varetage behandlingen af din sag hos myndigheden eller træffe afgørelser
- ændre en afgørelse truffet af en myndighed
- være bisidder eller advokat for dig

Retssikkerhed - hvad er det ?

- Borgeren får de ydelser, som han eller hun er berettiget til.
(hvilket ikke altid er det samme, som at man får de ydelser, man har søgt om).

- Sagsbehandlingsreglerne overholdes.
 - Retssikkerhedsloven
 - Forvaltningsloven

Borgerens pligter og rettigheder & kommunens pligter

- Give Oplysninger RSL § 11
- Partshøring FVL § 19-21
- Mulighed for bisidder FVL § 8
- Aktindsigt FVL § 9
- Rådgivning FVL § 7
- Sagsbehandlingsfrister RSL § 3
- Oplyse sagen RSL § 10
- Inddrage borgeren RSL § 4
- Helhedsvurdering RSL § 5
- Begrunde afgørelser FVL § 22-24
- Skriftlige afgørelser FVL § 23
- Give Klagevejledning FVL § 25

Overgang fra barn til voksen

Forældrenes forpligtelse ophører ved det 18. år

- 18 år myndig
- Forældre ikke længere pligt til at forsørge
- Den unge får selvstændige rettigheder til at søge om ydelser efter bl.a. serviceloven, aktivloven m.v.

Juridisk set har forældrene ikke længere forpligtelser over for den unge, når pågældende bliver 18 år.

Støtte til uddannelse

Specialpædagogisk støtte (SPS)

Generelle betingelser:

- Have en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse eller tilsvarende svære vanskeligheder i en sådan grad, at du har behov for støtte for at kunne gennemføre uddannelsen på lige fod med andre elever
- Være optaget på en ungdoms- eller videregående uddannelse der kan ydes SPS til
- Være uddannelsesaktiv

Hvordan søger man SPS?

1. Først optages på uddannelsen
2. Henvendelse til SPS konsulent på uddannelsesstedet
3. Uddannelsesstedet udarbejder ansøgning til Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen
4. Afgørelse træffes af Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen

OBS. Det er en god ide allerede ved ansøgning om optagelse på uddannelsen, at gøre opmærksom på at der kan være behov for SPS.

STU – særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse

Målgruppe

Ungdomsuddannelsen retter sig mod unge op til 25 år, der ikke har mulighed for at gennemføre en anden ungdomsuddannelse.

Formålet

- opnå personlige, sociale og faglige kompetencer til en så selvstændig og aktiv deltagelse i voksenlivet som muligt og eventuelt til videre uddannelse og beskæftigelse.
- 3 årig ungdomsuddannelse (særligt tilrettelagt).
- UU vejleder afgør, om ansøgeren er i målgruppen for uddannelsen. (Kommunalt ansvarsområde)

Eksempler på uddannelse / undervisning

- **Produktionsskoler** (højst 1 år)
For unge under 25 år, som ikke har gennemført en ungdomsuddannelse, og som ikke umiddelbart har forudsætninger for at påbegynde en sådan uddannelse.
- **EGU** (2 årig)
For unge under 30 år, der ikke er under uddannelse, i produktionsskoleforløb eller beskæftigelse og ikke har forudsætninger for at gennemføre en anden kompetencegivende ungdomsuddannelse
- **Den Kombinerede ungdomsuddannelse** (2 årig).
For unge under 25 år, der ikke har forudsætninger for at gennemføre en erhvervsuddannelse eller en gymnasial ungdomsuddannelse og som har afsluttet 9. eller 10 klasse (eller tilsvarende)
- **UU vejleder afgør, om ansøgeren er i målgruppen for uddannelsen.
(Kommunalt ansvarsområde)**

SU - Handicaptillæg

Betingelser:

- Have en varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, som gør dig nærmest ude af stand til at påtage dig et studiejob. (betydelig funktionsnedsættelse).
- Modtage SU eller slutlån
- Gå på en videregående uddannelse.

(Søg under SU.dk (minSU) v. Styrelsen for videregående uddannelser)

Beskæftigelsesområdet

Lov om compensation til handicappede i erhverv m.v.

Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats

Lov om aktiv socialpolitik

Principper i beskæftigelsespolitikken

- **Aktivering/ nyttejob** ”noget for noget tankegangen”
- **Kortest mulige vej til beskæftigelse**
- **Mindst indgribende foranstaltning(er)**
- **Brug af afprøvninger et centralt redskab til afklaring og optræning**

Forsørgelsesgrundlag

- Løn / a.kasse
- SU og evt. handicaptillæg
- Kontanthjælp / uddannelseshjælp
- Revalidering
- Fleksjob
- Ressourceforløb
- Før tidspension

Personlig assistance, hjælpemidler, mentor mv.

Ordinære vilkår

Revalidering

Fleksjob

Ressourceforløb

Førtidspension

Lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v.

- Fortrinsadgang
- Personlig assistance
- Løntilskud ved ansættelse af nyuddannede personer med et handicap (Isbryderordningen)

Se Specialfunktionen Job og handicap, <http://bmhandicap.dk/>

Andre muligheder...

- Hjælpemidler i erhverv
 - Arbejdsredskaber
 - Arbejdspladsindretning
- Mentorstøtte
- § 56 aftale

Uddannelseshjælp og kontanthjælp

➤ Betingelser:

➤ Social begivenhed LAS § 11

➤ Formue LAS § 14

➤ Udnytte sine uddannelses og arbejdsmuligheder LAS § 13

➤ Gensidig forsørgerpligt for ægtefæller.
LAS § 2

Revalidering

- Begrænsninger i arbejdsevnen (subsidiær)
- Kortest vej til beskæftigelse
- Plan for revalideringen
- Revalideringsydelse eller løn fra arbejdsgiver
- Erhvervsrettede aktiviteter:
 - Uddannelsesforløb
 - Arbejdsprøvning
 - Afklarende foranstaltninger
 - Optræningsforløb hos arbejdsgivere med helt eller delvis tilskud

Fleksjob

Varige og væsentlige

begrænsninger i arbejdsevnen,
som gør, at man ikke kan forsørge
sig selv ved ordinær arbejde

Varighedskriteriet

Afklaring og dokumentation af arbejdsevnen

- Lægelig dokumenteret
- Afklaret via arbejdsprøvning, medmindre det er ”åbenbart formålsløst” Principafgørelse N-9-07

Væsentlighedskriteriet

- Arbejdsevnen nedsat til minimum halvdelen i ethvert erhverv N-11-06

➤ Midlertidig fleksjob

- Under 40 år: Bevilges for periode på 5 år
- Over 40 år: bevilges permanent efter de første 5 år, såfremt betingelserne fortsat er opfyldte

➤ Fleksløntilskud og løn fra arbejdsgiver

➤ Ledighedsydelse v. ledighed.

Ressourceforløb

- **Ressourceforløb** et længerevarende forløb 1-5 år, op til flere gange, (LAB § 68a)
- **Målgruppe** Komplekse problemstillinger ud over ledighed. Kan ikke løses med tilbud i LAB. Behov for indsatser fra forskellige områder. Tæt på førtidspension
- **Formål** at udvikle arbejdsevnen, blive selvforsørgende,
- **Indhold** – indsatser rehabiliteringsplan del 2
- **Koordinerende sagsbehandler**
- **Klagemulighed**

Førtidspension

- **Hovedregel:** førtidspension tilkendes til personer fra 40 år
- **Undtagelse:** 18-39 år hvis det er åbenbart at arbejdsevnen ikke kan forbedres.

Betingelser:

- Varighedskriteriet – varigt nedsat arbejdsevne til det ubetydelige i ethvert erhverv
- Selvforsørgelse er udelukket, herunder fleksjob, ressourceforløb mv.
- Principafgørelse 25-14: Effektiv arbejdstid med 40 minutter/ ugentligt med mulighed for øgning over tid
- Principafgørelse 68-14 og 33-15 pension under 40 år

- Egen ansøgning:

➤ Ansøgning om førtidspension på det foreliggende grundlag (afgørelse efter 3 mdr.) PL § 17 stk. 2

- Kommunen rejser sagen:

➤ Pensionssagen rejses af kommunen, når det er dokumenteret at arbejdsevnen ikke kan forbedres (sagsbehandlingstiden vil være forskellig) PL § 18

Afgørelse med klagemulighed PEN § 20

Sagsbehandlingsværktøj

Rehabiliteringsplan

- *"Erstatter" tidligere ressourceprofil*
- **Skal anvendes i sager om:**
 - Jobafklaringsforløb
 - Revalidering
 - Fleksjob
 - Støtte til selvstændigt erhvervsdrivende
 - Ressourceforløb
 - Før tidspension
 - Kommunen kan vælge at anvende planen i andre sager.

➤ **Forberedende del**

- Beskrivende og dokumenterende
- Lægeattest – den praktiserende læges vurdering af den helbredsmæssige situation i relation til arbejdsevnen. Udarbejdes efter konsultation mellem borger og læge.

➤ **Indsatsdel**

- Beskrivelse af indhold i ressourceforløbet

Rehabiliteringsteam

- Før sagen kan behandles i teamet skal der være udarbejdet rehabiliteringsplanens forberedende del
- Borgeren deltager som udgangspunkt i mødet sammen med sagsbehandler
- Tværfaglig og helhedsorienteret indsats
- Rehabiliteringsteamet kan indstille; men kan ikke træffe afgørelse
- Det er kommunen der efterfølgende har kompetencen til at træffe afgørelse

Overgang fra barn til voksen - Serviceloven

Under 18 år

Merudgifter § 41

Tabt arbejdsfortjeneste § 42

Ledsagelse § 45

Handleplan § 140

Foranstaltninger § 52

Hjælpemidler § 112 (ens)

Forbrugsgoder § 113 (ens)

Boligændring § 116 (ens)

Fyldt 18 år

Merudgifter § 100

Forskellige støttemuligheder
§§ 83,84,85,95 og 96

Ledsagelse § 97

Handleplan § 141

Botilbud §§ 107 og 108

Hjælpemidler § 112 (ens)

Forbrugsgoder § 113 (ens)

Boligændring § 116 (ens)

Lov om social service § 100

Merudgifter

Personkredsen

- Fysisk eller psykisk funktionsevne varigt nedsat – langvarig lidelse
- Indgribende karakter i daglig tilværelse
- Ikke uvæsentlige hjælpeforanstaltninger

Udgifterne

- Udgiften en følge af den nedsatte funktionsevne.
- Nødvendige udgifter (ikke egenbetaling og subsidiær i forhold til andre love med enkelte undtagelser jf. Lov om aktiv social politik § 81-§85)

Se DUKH's hjemmeside, praksisnyt nr. 15, 29 og 53.

Ledsageordning SEL. § 97

- 15 timer om måneden-timer kan opspares
- Til selvvalgte aktiviteter
- Årligt tilskud til f.eks. Ledsagers transport
- Udgangspunkt ikke nærtstående ledsager

Se DUKH's hjemmeside, praksisnyt nr. 2 og 24

Socialpædagogisk støtte SEL § 85

- Betydelig nedsat fysisk el. psykisk funktionsevne.
- Oplæring/genoptræning/vedligeholdelse af færdigheder
- Socialpædagogisk - rådgivning, omsorg, støtte
- Ikke selvvalgte/selvvalgte aktiviteter
- Formål – leve et så selvstændigt liv som muligt.

Se DUKH's hjemmeside praksisnyt nr. 41

Praktisk hjælp og personlig pleje SEL § 83

- Konkret individuel vurdering

C-3-05 konkret individuel vurdering / kvalitetsstandard.

- Selv udpege person § 94

- Fritvalgsbevis § 91 stk. 2. nr. 2.

- Over 20 timer § 95/96 BPA

Handleplaner SEL § 141

Tilbud om handleplan § 141 stk. 1. Her skal borgerens ønske herom vægtes.

Krav om handleplan § 141 stk. 2 såfremt personen har en betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne

Planen bør udarbejdes (jf. § 141 stk. 4):

- *ud fra borgerens forudsætninger og*
- *så vidt muligt i samarbejde med borgeren.*

Overgang fra barn til voksen – andre ændringer

- 18 år, myndig
- Evt. værgemål
- Forvaltningslovens § 8 stk. 1 – bisidder / repræsentation.

DUKH's 10 gode råd

- til borgeren

1. Gør dig klart, hvad du vil tale med din sagsbehandler om
2. Tag evt. en bisidder med
3. Fortæl din sagsbehandler, hvordan du ønsker at samarbejde
4. Bed om generel rådgivning om dine støttemuligheder
5. Giv de oplysninger, som er nødvendige for sagen
6. Tal med din sagsbehandler, om det vil være godt at lave en handleplan
7. Bed din sagsbehandler, om at få en frist for, hvor lang sagsbehandlingstid, der forventes
8. Du kan bede om at få kopi af de papirer, der indgår i din sag
9. Ved mundtligt afslag, bør du bede om en skriftlig begrundelse – der skal være vedlagt en klagevejledning
10. Samarbejd positivt og respektfuldt med din sagsbehandler

www.dukh.dk

- Generelle informationer om lovgivning
- Netsvar
- DUKHs lovguider
- DUKHs Praksisnyt
- Artikler
- Temahæfter
- Og meget mere...